

DI TÍCH LỊCH SỬ

Trạm Tiên Tiêu Đồi Sanh

(Tổ 2, thôn 4, xã Bình Dương, huyện Thăng Bình, tỉnh Quảng Nam)

LÝ LỊCH DI TÍCH:

1. Tên gọi di tích: Trạm tiên tiêu Đồi Sanh.

Tên gọi trạm tiên tiêu Đồi Sanh ra đời năm 1970. Trạm tiên tiêu được lập ra để bảo vệ căn cứ Lỗm Bàu Bính, còn Đồi Sanh là ngọn đồi ở sát nhà bà Sanh, nên từ khi có Trạm tiên tiêu đóng trên đồi (năm 1970), tên gọi Trạm tiên tiêu Đồi Sanh được mọi người hay gọi và được truyền tụng đến ngày nay.

2. Địa điểm và đường đi đến:

Trạm tiên tiêu Đồi Sanh thuộc tổ 2, thôn 4, xã Bình Dương, huyện Thăng Bình, tỉnh Quảng Nam. Từ ngã tư Hà Lam theo đường ĐT 613 đi về hướng Đông Bắc khoảng 16km là đến công vào làng Văn Hoá Bàu Bính Thượng, từ đây rẽ về hướng Bắc đi khoảng 300m là đến di tích.

3. Sự kiện lịch sử:

Năm 1970, căn cứ Lỗm Bàu Bính ra đời và tồn tại ngay trước mặt kẻ thù như một biểu tượng thần kỳ về tinh thần đấu tranh bất khuất của nhân dân xã Bình Dương. Quân địch nhiều lần tập trung binh lực, vũ khí tối tân để triệt tiêu hạ căn cứ này nhưng chúng đã vấp phải sự đánh trả, kháng cự kiên cường của quân và dân Bình Dương bám trụ tại đây. Để góp phần hỗ trợ và bảo vệ khu căn cứ lỗm trước những trận đánh phá, càn quét, bố ráp của kẻ thù, trạm tiên tiêu Đồi Sanh đã được thành lập.

Trạm tiên tiêu chọn ngọn đồi gần nhà bà Sanh để xây dựng bởi ở đây ngoài vị trí địa hình lý tưởng về chiến thuật tác chiến thì việc đóng ở gần nhà bà Sanh cũng gặp

hiều thuận lợi. Bởi gia đình nhà bà Sanh là một cơ sở cách mạng trung kiên, nhà bà Sanh trở thành nơi nuôi dưỡng cán bộ, chiến sĩ và cung cấp lương thực, thực phẩm cho trạm tiền tiêu.

Sau khi chọn được địa điểm để đặt Trạm tiền tiêu, các cán bộ chủ chốt của huyện, xã lúc bấy giờ như: Phan Thanh Toán, Nguyễn Đức Bốn, Nguyễn Mẹo, Lê Hoàng... cho xây dựng các tuyến phòng thủ để chiến đấu như: thông hào bao quanh, hàng rào chiến đấu, ba lô cốt, nhiều hầm cá nhân, hầm bí mật, hầm tránh phi pháo... ở khu vực Đồi Sanh.

Lúc bấy giờ, tại trạm tiền tiêu có các đơn vị V15, đơn vị 72 tinh đội, đại đội 1 của Huyện đội Thăng Bình và du kích xã Bình Dương. Các đơn vị này thay phiên nhau túc trực tại Trạm tiền tiêu 24/24 để cảnh giới và sẵn sàng chiến đấu nếu phát hiện địch tiến quân vào khu căn cứ Lỗm.

Trạm tiền tiêu ra đời và tồn tại góp phần vào việc bảo vệ cho khu căn cứ Lỗm Bàu Bính, lập nên những chiến công nức lòng quân và dân Bình Dương nói riêng, Thăng Bình, Quảng Nam nói chung, làm cho kẻ thù khiếp sợ, chùn bước.

Ra đời và tồn tại trước mặt kẻ thù, cũng như căn cứ Lỗm Bàu Bính, Trạm tiền tiêu Đồi Sanh đã trở thành một biểu tượng sáng ngời cho quân và dân Bình Dương, Thăng Bình nói riêng và Quảng Nam nói chung hướng về mục tiêu chính của dân tộc là giải phóng quê hương thống nhất nước nhà.

4. Khảo tả di tích:

Trạm tiền tiêu Đồi Sanh được xây dựng trên một ngọn đồi sát nhà bà Sanh. Trạm tiền tiêu có diện tích không rộng lắm và nằm trong khu căn cứ lổm Bàu Bính. Trên khu vực đồi và xung quanh có một số loại cây như bạch đàn, dương liễu... Khu vực đặt Trạm tiền tiêu có vị trí chiến lược thuận lợi để triển khai chiến đấu bảo vệ khu căn cứ lổm. Ban chỉ huy Trạm tiền tiêu Đồi Sanh đã cho xây 3 lô cốt, đào đường giao thông hào, các hầm tránh phi pháo, hầm cá nhân, hầm chiến đấu... Bên ngoài Trạm tiền tiêu được gài mìn, chông các loại để bảo vệ.

Cuối năm 1972, quân ta rút đi để bảo toàn lực lượng. Trạm tiền tiêu bị địch đánh bom ác liệt nên không còn. Hiện nay, bà Bùi Thị Liễu (con gái bà Sanh) đang định cư tại khu vực này.

5. Loại hình di tích: Di tích lịch sử

6. Giá trị khoa học lịch sử:

Trạm tiền tiêu ra đời góp phần hỗ trợ tích cực cho căn cứ lổm Bàu Bính lập nên những chiến công hiển hách tại Bình Dương nói riêng và Thăng Bình nói chung.

Trạm tiền tiêu ra đời đã thể hiện tinh thần dũng cảm của đồng bào chiến sĩ ta. Dù ở bất cứ nơi đâu, bất cứ hoàn cảnh nào cũng sẵn sàng chiến đấu, không ngại hy sinh, mất mát để quyết giành độc lập, tự do cho đất nước.

Mặc dầu thời gian tồn tại của Trạm tiền tiêu không lâu nhưng nó đã để lại cho các tầng lớp nhân dân, các chiến sĩ cách mạng và các thế hệ đi sau một sự ngưỡng mộ và đã trở thành một hình tượng dũng cảm vô biên.